

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 60 K Félévre 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főelölts főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A keresztyénpárt többsége követi a miniszterelnököt

Budapest, január 10. A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártjának helyiségeiben ma délelőtt az anyapártnak egyik frakciója, az ugynevezett Keresztyén Földmivesszéspárt értekezletet tartott, amelyen mintegy 25 képviselő vett részt. Ezen az értekezleten a párt programtervezetét mutatták be. Ezzel a keresztyén földmivesszéspárt megalakulása befejezett tény.

Ezen az értekezleten részletesen megállapították azokat a politikai teendőket, amelyekkel helyzetüket a párttal szemben tel-

jesen tisztázhatják. A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártjával szemben közösséget csakis adminisztrációs ügyekben tartanak fenn, amely-nél fogva ezen párt, mint külön álló tömörülés, az egyes bizottságokba és az elnökségben delegáltakal vesz részt. A párt a közjogi kérdéseket programjából teljesen kikapcsolja, a kormányval szemben pedig a régi pártértekezlet alapján áll. A további állásfoglalás a választójogi javaslat tárgyalásánál fog véglegesen eldőlni.

Legjobb uton az egységes párt megvalósulása

A nemzetgyűlés holnap folytatja az indemnitás vitáját. A holnapi szónokok Kovács J. István, Hornyánszky Zoltán és Hegedűs György lesznek. Holnap fog interpellálni Rakovszky István és Sigray Antal gróf. Az indemnitási vita elnyújtása miatt a kormányt támogató pártok okvetlenül kérni fogják a 8 órák ülésnek tartását. A pártvezetőségek ezért a vidéken tartózkodó képviselőket már fel is hívták Budapestre.

Bethlen István gróf miniszterelnök az egységespártira irányuló tárgyalásait folytatja és ezek a legjobb uton haladnak a megvalósulás felé. A miniszterelnök holnap este elutazik Bécsbe, de szombaton ismét vissza fog térni.

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Pártja szombaton tartja értekezletét, amelyen hatá-

rozni fog magatartásáról. A párt többsége követni fogja a miniszterelnököt, egy kisebb csoport, a szélsőséges legitimisták, valószínűleg külön fog válni.

A keresztyénpárt egyik számottevő politikusa munkatársunkat a keresztyénpártban várható eseményekről és a keresztyénpárt hangulatáról a következőket mondotta:

— A keresztyénpártban a helyzet egyáltalában nem változott. A párt szerdai értekezletén fog valószínűleg eldőlni a párt sorsa. A párt vidéken időző tagjai joformán csak hétfőn este érkeznek meg a fővárosba, ugyhogya az utóbbi napok eseményeiről még niucsenek is kellőképp tájékozódva. Hogy a keresztyénpárt részéről hányan fogják követni Bethlent az egységes pártba, erről ma még biztos képet alkotni teljesen lehetetlenség.

A legitimisták tüntető vacsorája

Érdekes eseménye volt a politikai világnak az Andrássy Gyula gróf, Rakovszky, Sigray Antal gróf és Beniczky Odón tiszteletére tegnap este rendezett legitimista vacsora. A banketten Rakovszky és Andrássy beszéltek. Haller István, aki színtelen részt vett a vacsorán, beszédében leszólgazte magát a legitimizmus mellé, ami annál feltűnőbb, mert róla eddig köztudomásu volt, hogy a királykérdést eddig nem tartotta aktuális problémának, viszont a királyválasztás esetére a szabad királyválasztás elvi alapján trónjelöltje is volt.

Feltűnést keltett politikai körökben az a hír, hogy Héjjas István fellép Kecskeméten a Rubinek Gyula kerületében kisgazdapárti programmal. Héjjas Mihály, Héjjas Iván atya ugyanis politikai pártvezére volt Rubineknek a II. kerületben, ahova a tanyák is tartoznak.

Kállay Tibor pénzügyminiszter ma este hosszasan bent időzött a kisgazdapártban, ahol nagyatádi Szabó Istvánnal és Mayer János földmivesszügyi miniszterrel hosszabb ideig tárgyalt. A miniszter ezután elbeszélgetett a párt tagjaival.

A magyar-osztrák tárgyalások

Budapest, jan. 10. A miniszterelnök és kísérete szerdán este külön vonaton indul Budapestről Bécsbe, ahol előreláthatólag péntekig marad.

Szombatra az eddigi diszpozíció szerint a miniszterelnök visszatér Budapestre.

Bécs, január 10. „A Politische Korrespondenz” értesülése szerint Bethlen István miniszterelnök szerdán este Bécsbe utazik, ahol esütörtökön megkezdődnek a velencei jegyzőkönyvben megállapított tárgyalások. A tárgyalások elsősorban a Nyugatmagyarország késedelmes átadásából folyólag Ausztriát ért különféle károk megtérítésére, valamint a Nyugatmagyarországra vonatkozó, eddig függőben maradt többi kérdés szabályozására, továbbá a Sopron és vidékét átszelő vasutak személy és

áruforgalmában a velencei jegyzőkönyv értelmében Ausztriának biztosított könnyítésére, a peage-jogra és az ezzel összefüggő többi kérdésekre vonatkoznak.

Ezekhez a velencei jegyzőkönyvben megállapított megbeszélésekhez a kereskedelmi kapcsolatok rendezésére vonatkozó tárgyalások fogna csatlakozni. Bánffy gróf külügyminiszter, ha a betegségeből addig felépül, Ausztria részéről Schöber szövetségi kancellár, a külügyi, belügyi, pénzügyi, kereskedelmi, ipari és középítkezési miniszterium érdekelt osztályfőnökeivel és ügyosztályvezetőivel fogja a tárgyalásokat vezetni. A tárgyalások időtartama ma, valamint a program esetleges kibővítése attól a szellemtől függ, amelyben a tárgyalások folyának.

Ausztriának nincs választása

Bécs, jan. 10. A „Neue Freie Presse” írja: Bethlen István gróf miniszterelnök küszöbön álló látogatásáról:

Ez a találkozás rendkívül fontos, mert

azt mutatja, hogy a nyugatmagyarországi viszály nyomán keletkezett elkeseredés lényegesen enyhült és hogy a barátságos viszony új-ból való felvétele lehetővé vált. Ausztriának

olyan aggályos a helyzete, hogy választani sem lehet, vajjon a felénk nyújtott kezét elfogadjuk-e, vagy sem. A tárgyalások bizonyára nehézségekkel járnak, mert a monarchia feldarabolásából, Nyugatmagyarország elvesztéséből származó magyar követelések rendkívül tulzotak. Jogosult az a remény, hogy végül talán mégis csak sikerül megtalálni a középutat. A Magyarországgal való politikai megegyezés a lani egyezmény kiegészítése volna, de természetesen még kétséges, vajjon az osztrák parlament egyáltalában ratifikálja-e a Csehországgal kötött szerződést. Ma még ugy látszik, hogy a mélyreható parlamenti válság elkerülhető lesz. A kancellar aligha találkoznék Bethlen-nel, ha már lemondott volna erről.

A magyar delegáció

Budapest, január 10. Az osztrák kormány-nyal folytatandó tárgyalások céljából szerdán este a következők utaznak Bécsbe: Bethlen István gróf miniszterelnök és titkára Fogler dr. Valkó Lajos és Wodianer Rudolf rendkívüli követ, gróf Khuen-Héderváry Sándor követségi tanácsos, Steiger Aladár dr főkonzul, Prokopius követségi tanácsos, Gömör-Leimi László tanácsos, Walter Emil miniszteri tanácsos, Szabó György konzul; a külügyminiszterium részéről Scitovszky Tibor nyugalmazott államtitkár. A kereskedelemügyi miniszterium részéről Petry Odón miniszteri tanácsos, Fináczy miniszteri tanácsos, Vörös államvasuti igazgatóhelyettes, a pénzügyminiszterium részéről Korntner Kálmán államtitkár, Haller miniszteri tanácsos, Bognár vámigazgatóhelyettes, Király vámfőtanácsos, a belügyminiszterium részéről Tomcsányi miniszteri tanácsos, a Déli-vasut részéről Jaross igazgató, a Győr-Sopron-Ebenfurti vasut részéről Haits udvari tanácsos vezérigazgató.

A német jóvátétel

Bécs, január 10. A jóvátételi kérdések megvizsgálásával megbízott miniszterek ma délelőtt azokat a biztosítékokat beszéltek meg, amelyeket Németországtól kívánnak pénzügyei rendezése céljából.

Általánosságban megegyeztek az egyes pontokban és csak néhány olyan kérdést hagytak függőben, amelyek felől előbb a német delegátusokat akarják megkérdezni.

A német delegátusok megérkezését egyébként szerdára várják.

Délután 4 órakor a miniszterek ugyancsak a jóvátételi kérdések megvitatására új-ból tanácskozássra jöttek össze. Ez alkalommal legnagyobb részben a Németország részéről történt fizetések szétosztását vitatták meg. A legfelsőbb tanács 5 órakor ült össze.

Bécs, január 10. Cannesi jelentés szerint Anglia a következő feltételek mellett fogadta el a wiesbadeni egyezményt:

1. Az egyezmény értelmében esedékes szállítások 7 milliárdos végösszegét törlik.
2. Az egyezmény érvénye 3 évre terjed.
3. Az első évben Németország legfeljebb 1250 millió arany márka értékű szállításokat küldhet Franciaországba, a második, harmadik évben legfeljebb 1500 milliónyt.

E feltételeket Franciaország is elfogadja.

Bécs, január 10. A „Petite Parisien” szerint Anglia és Franciaország között megegyezés jött létre. Németország a vámokat a jövőben aranyérték alapján, nem pedig papírmárkában köteles elszámolni. A valuta- és a postadíj-szabást Németország köteles felelmenli.

A leghübb város örömnépe

Sopron város és Sopron vármegye törvényhatóságainak diszközgyűlése - Az elszakított területeket továbbra is a vármegyéhez tartozóknak tekintik

Sopron, jan. 10. Sopron város és a vármegye ma tartotta első diszközgyűlését fényes ünnepség keretében. Az ünnepség első pontja a Széchényi-téri katonai parádé volt. A Széchényi-szobor előtt állottak fel a törvényhatósági kiküldöttek. A népszavazás óta ez az első közgyűlés. Már az előző napon érkeztek az ország minden részéből idesereglett küldöttek. A kormány képviselőiben gróf Klebelsberg Kunó belügyminiszter jelent meg az ün-

nepségen, amelyen részt vettek még Spócz Jenő, Budapest székesfőváros polgármestere, Wolff Károly, Cilléry András, Zilahy Kiss tanácsos, Ságmüller apátplébános. Képviseltette magát a magyar nemzeti szövetség, a Dunántul összes törvényhatóságain kívül Debrecen, Kecskemét és számos más törvényhatóság képviselői is megjelentek. A Széchényi-szobor előtt Fluck ezredes lóhátról a következő beszédet intézte a katonasághoz:

Le a gyászfátyollal

— Honvédek! Itt állunk újra hazánk legnagyobb fiának, gróf Széchényi Istvánnak szobra előtt. Ide gyűltünk tavaly augusztus 27-én, hogy búcsút vegyünk hazánk nyugati végvárától, Soprontól. Gyászoltunk akkor és gyászunk jelül fátyolt borítottunk a Szűz Mariás lobogóra.

Vegyétek le, — kiáltotta felemelt hangon — vegyétek le ezt a gyászfátyolt! Sopron a miénk újra! . . .

Zugó, tomboló éljenzés közepett vette le az egyik katona a fekete flór fátyolt a zászlóról, majd az ezredes így folytatta beszédjét:

— Bizzunk a magyarok Istenében, bizzunk legfőbb Hadurunk, Kormányzónk bölcsességé-

ben és saját erőnkben! Kérjük ezt, tegyék ezt és akkor megérjük a szabad, a boldog, régi határait ép Magyarországot. Fohászodjunk az Egek Urához, hogy úgy legyen!

Ezután az ezredes imára vezényelt. Most pedig — fejezte szavait — énekeljük el a Himnuszot, hadd hallják meg odaát a tőlünk elszakított testvéreink és harsogjunk a fülükbe, mint az örök bosszu dalát azoknak, akik elszakított véreinket sanyargatják.

A csapatok azután díszmenetben elvonultak a belügyminiszter és a fő kormánybiztos előtt és azután a küldöttség átvonult a Ferenc József-téri városházára, ahol 11 órakor kezdődött a diszközgyűlés.

A diszközgyűlés

A kormány képviselőjét dr Turner Mihály polgármester üdvözölte szép szavak kíséretében.

Gróf Klebelsberg Kunó válaszában hangsúlyozta, hogy ezt az eredményt, amit a velencei egyezmény hozott, annak a egyszerű összetartásnak, áldozatos küzdelemnek köszönhetjük, amelyet egész Nyugatmagyarország népe párt es felekezeti különbség nélkül tanúsított. Kitérésre inti a város hazafias lakosságát.

Spócz Jenő Budapest székesfőváros törvényhatósága nevében üdvözölte Sopron városát.

Végül Köppler Kálmán Sopron város volt polgármestere tolmácsolta köszönetét mind azoknak, akik a nyugatmagyarországi harcokban ezt a sikert kivívták.

A vármegyeházán 11 óra felé összegyűltek

a vármegyei bizottsági tagok. Zsembery István főispán áll fel először szólásra és közli, hogy Sopronvármegye törvényhatósága abban a helyzetben van most már, hogy a velencei egyezmény végrehajtása folytán újra kezébe veheti az imperiumot a sopronvármegyei törvényhatóságok felett.

Ez a napirendje a közgyűlésnek.

Ünnepi beszédet Gévay-Wolf Gyula alispán mondott, amelyen örömet fejezte ki afelett, hogy Sopron városa és Sopron vidéke magyar maradt. Sopron népszavazásának eredményéből biztatást meríthetünk a jövőre nézve. Üdvözli a kormány képviselőjét, a mai megjelenésével is tanujelét adta Sopron iránti bensőséges rokonszenvének. Üdvözli a városok törvényhatósági kiküldötteit és az összes vendégeket.

Továbbra is integráns rész

Majd Klebelsberg Kunó gróf belügyminiszter emelkedett szólásra. Sopron városával — mondotta — ma az egész ország együtt ünnepel. Teljesedett a város forró kívánsága, a magyarok Istene meghallgatta a mi könyörgésünket: Sopron városa csorbatlanul megmaradt. Nem lehet megtiltani a magyar honfiaknak, hogy át ne tekintsenek a határaikon s nem lehet megtiltani a testvér szívének, hogy ne dobbanjanak a határokon túl is.

Ezután dr Kurcsy főjegyző terjeszti elő részletes jelentését amely a nyugatmagyarországi küzdelmet és különösen a soproni törvényhatóság harcát és történelmét tartalmazza

az elmúlt hónapok alatt. Határozati javaslatot nyújt be, amelyben kimondja a törvényhatósági bizottság, hogy a ránk erőszakolt trianoni békeszerződés és az ezt kiegészítő velencei egyezmény által elszakított nyugati területekről le nem mond. Ezeket az ezerévi birtoklás alapján továbbra is a vármegyéhez tartozóknak tekintik. Mégis az erőszak által ránk kényszerített tényleges állapottal számotvet és utasítja a vármegye törvényhatóságát, hogy a megmaradt községek új közigazgatási beosztására tegyen javaslatot.

Bossányi Árpád pápai kamarás mondott ezután hatalmas beszédet.

Éljen a Kormányzó

Délután 2 órakor a város a vendégek tiszteletére 150 terítéses bankettet adott a Pannonia-szálló éttermében.

Az első felköszöntőt gróf Klebelsberg Kunó belügyminiszter mondotta.

Tisza István gróf tanítványának vallo magam — mondotta — aki azt mondotta gróf Károlyi Mihálynak: Maga nem tud forradalmat csinálni, a maga kezén még a forradalom is el fog zúllani. Ez a jóslás beteljesedett. Hadsereg nélkül álltunk és nem védekezhettünk az ellen, hogy ellenségeink kifosszanak, hogy felboruljon az ország és a társadalom rendje. Akkor felmerült az a terv, hogy egy hadsereget kell teremteni, amelyet nemzeti eszme hat át. Ezt a tervet valóra váltotta Horváth Miklós kormányzó, ennek eredményét látjuk ma, gyönyörű, fejlett, fegyelmezett hadseregünk van. A hadseregen nyugszik minden állam

biztonsága. Mikor a vörös hadsereg szétzúllott, akkor volt egy férfi, az a férfi, aki ott állt a Novara fedélzetén, aki ott állott az otrantói csatában a Szent István fedélzetén és megteremtette, életre hívta a nemzeti hadsereget. Azt a hadsereget, amely ma megengedi a politikusoknak, hogy politizáljanak, amely megteremti léte alapját gazdasági és politikai fejlődésünknek. Köteletségünk, hogy ezt az embert, Magyarországot Kormányzóját minden erőnkkel támogassuk. Éljen Magyarország Kormányzója!

A frenetikus tetszéssel fogadott beszéd után Thurner Mihály emelkedett szólásra, aki Sopron városának képviselőjét, gróf Klebelsberg Kunót éltette. Ezután dr Zerkényi, dr Maisner Ernő és Wolf Károly beszélt.

Kapi Béla református püspök beszéde után a vendégek szétoszlottak és részt vettek a város által rendezett fáklyásmenetben.

Ausztria választat

Bécs, jan. 10. Nyugatmagyarország tartományi közigazgatása hír szerint rövid időn belül meg lesz szervezve Kismartonban. Április hónapra már tervezik az alkotmányozó tartományi gyűlés választásait. A politikai pártok már megkezdték Nyugatmagyarországon a hívek toborzását. A keresztényszocialista párt már meg is tartotta Nyugatmagyarországon nagygyűlését. A keresztény parasztpárt is törekszik szervezetét kiépíteni és a bécsújhelyi szociáldemokraták is megkezdték Nyugatmagyarországon a korteskedést. A nagynémet néppárt szintén megkezdte működését és Nyugatmagyarország nagyobb községeiben kortesgyűléseket szándékozik tartani.

Bécs, január 10. Április havára kiírták a nyugatmagyarországi alkotmányozó tartománygyűlési és osztrák nemzetgyűlési választásokat. A nyugatmagyarországi alkotmányozó tartományi gyűlést Kismartonba hívják össze. Az osztrák politikai pártok Nyugatmagyarországon már megkezdték a hívek toborzását.

Benes az osztrák szövetségről és a karlizmusról

Prága, jan. 10. (Cseh Sajtóiroda.) A képviselőház külügyi bizottságának mai ülésén dr Benes miniszterelnök az Ausztriával létrejött egyezményről nyilatkozott.

Jelentette, hogy Csehország és Ausztria között az első egyezményt azon az alapon kötötték meg, hogy mindkét állam ragaszkodik a középeurópai államok új rendszeréhez. Ez az egyezmény ellene irányult minden olyan tervnek, amely gazdasági, vagy politikai föderáció létrejöttét célozta. Annak éle a Habsburgok-restaurációjának törekvése ellen volt fordítva, mert a veszély akkor nagy volt, amint azt a későbbi események be is igazolták. Megmutattuk, hogy a Habsburg veszedelemtől nem félünk, de az volt a nézetünk, hogy ez a veszély fennforog, hogy annak elejét kell venni. Abban egyeztünk meg, hogy mindkét állam jóindulattal semlegességet fog tanúsítani, ha egyiküket megtámadják.

Ha tényleges szerződésről, vagy bármily kötelezettségről lesz szó, az ügyet az alkotmány rendelkezései értelmében a nyilvánosság és az alkotmányos tényezők elé fogja terjeszteni. A minisztertanács csütörtöki ülésén a megállapodásokhoz hozzájárult és elhatározta, hogy azokat ratifikálás végett a parlament elé fogja terjeszteni. Ami a velencei szerződést illeti, ebben a tekintetben Ausztriával mindig közös politikában fognak megegyezni. — A cannesi konferencia a párisi béke óta a legfontosabb konferencia, amellyel szemben egyelőre a tartózkodás és várakozás álláspontjára helyezkedik. Ajánlja, hogy a pártok ítéletüket egyelőre függesszék fel.

Zita exkirályné svájci utazása ügyében hozzáintézett kérdésre a miniszterelnök kijelentette, hogy az utazást egyszerűen az anyának engedték meg, aki gyermekeit kereste fel.

Olasz karlista propagandáról szóló újsághírek nem igazak. Olaszország ilyen propagandát sem hivatalosan, sem nem hivatalosan nem támogat. Ellenkezőleg Olaszország álláspontja ebben az ügyben teljesen azonos Csehország álláspontjával.

Dr Hein képviselő, cseh nemzeti demokrata a Magyarországhoz való viszonyról megjegyzi, hogy a magyar parlamentben a minap lefolyt vita bebizonyította, hogy sem a mértékadó magyar körökben, sem pedig a magyar népben nem uralkodik az a hangulat, amelyet elképzeltünk és hogy ebből új veszély származhat.

Kifogásolja, hogy Magyarországgal barátságosan tárgyalnak, noha Csehország és Magyarország között ma a viszony még szabályozva nincs.

A bizottság elhatározta, hogy az Ausztriával kötött kereskedelmi szerződést csak annak alkotmányos uton való beterjesztése után fogja tárgyalni.

Párisban tegnap jelent meg az „Echo Nationale” első száma. A lap alapítója Ciémenceau, politikai igazgatója pedig Tardieu.

Az ifjusági testnevelés új iránya

Egy magyar főúrtól tanácsot kért egyszer az uralkodója, hogy az akkori vezető emberek közül kiket tartana alkalmasnak arra, hogy az országot akkori szerencsétlen állapotából kivezessék. A válasz ez volt: „Felség, az a nemzedék, amely egy országot tönkre tett, nem alkalmas annak újbóli felépítésére.” A nemzet újraépítő munka minden válság után a következő nemzedékre, a „fiatalok”-ra vár.

All ez a tétel hazánk jelenlegi oly szomorú helyzetében is. A „fiatalok”-ban meg van az akarat, a lelkesedés, a tűz ennek a munkának az elvégzésére, de mit ér, ha a lélek ép, de a test erőtelen?

Öt hosszú háborús év testet-lelket felőrítő izgalma, fáradalma vagy a fogság szenvedő borzalmi: a mindennapi kenyérért folytatott megerőltető küzdelem nagyban befolyásolja a nemzetépítő munkát végző „fiatalok” munkabírását. A legnagyobb részük rövid pár év lepergése után kénytelen lesz a teljes testi összeomlást kikerülendő önzetlenül magára vállalt munkájának egy részét erősebb vállalatra helyezni, a jelenleg még tanulmányait végző ifjuságnak átadni. A küzdelem tovább folytatására hivatott ifjuságnak pedig testben és lélekben erősnek, hatalmasnak kell lenni. A lelki megerősödést elvégzik maguk az iskolák: a testi megerősödés elérésére pedig a helyesen megépített testnevelési rendszer van hivatva.

Az eddigi heti két órás tornatanítás és a szintén két órás játékos épséggel nem elégti ki az ifju test fejlődéséhez megkívánandó testi mozgás követelményeit. Hogy ez mennyire igaz, épen a fent említett jelenlegi „fiatalok” nevelésénél tapasztalhattuk. A tornakörök rendszerint a szoba-torna egyoldalúságával a legtöbb fiatal ember kedvét elveszik a tornázástól és különben is csak egyeseket és nem a tömeget tudják kiképezni és legtöbbször a sportnál főleg megkövetelendő *figyelme* teljes leromlását idézték elő. Ezt a sport-fegyelmet, az ifjuság általános fegyelmzését a már minden iskolába bevezetett *cserekesz-csapatok* szolgálják, amelyek feltétlenül el fogják végezni ebben az irányban áldásos munkájukat.

Az ifjuság nagy tömegét csak a tervszerűséggel üzött nem sport tudja a testnevelés fontosságáról meggyőzni és csak ez tudja azt az ideális állapotot megvalósítani, hogy testének nevelésére minden egyes ifju minél többet fog szabad idejéből fordítani.

Az ifjuság sport-nevelése mindeddig teljesen nélkülözötte a szervezettséget. Különböző sport-egyletekben voltak szét szórva a tagdíjakat megfizetni és a szükséges szereket, ruházatot beszerezni képes ifjak. A sport egyletekben divó mérték nélküli sovíniszta szellem egymással szembe, mint halálos ellenségeket állította a talán egy padban ülő volt jó barátokat. Igen sok esetben a legkétesebb elemekkel került ifjuság minden szülői vagy tanári ellenőrzés nélkül összekötetésbe. Szabad délutánjának nagyrészt a sport örve alatt a klubházak kártyakompaniái között töltötte el. Közvetlen érintkezés közben felszedte nagyon sok esetben jellemileg igen rosszul álló sportbarátai lelki szennyét és a legtöbb esetben higiénia-ellenesen berendezett öltözők útján testi szennyét is. Ha pedig komolyan és kizárólagosan is csak a sport miatt járt el egyesületbe, akkor pedig ifju testi erejét kihasználta a sporthiának saját egyletük dicsőségének emelésére és egypár fényes eredmény elérése után a fiatal test „készen volt” erejével.

Ezt a sok káros hatást kiküszöbölni és egységes vezetés alatt az ifju erőket egyesíteni célja most annak a rendeletnek, amely megtiltja, hogy a középiskolások iskolán kívüli sportegyleteknek tagjai lehessenek.

A tiltó rendeletet követte a közelmúltban az ifjuság egyesítését célzó sport-egyletek megalakításának tervezete, amely a *Budapesti Középszkolák Atletikai Clubja* megalakulásával valósággá vált.

A klub megalakulása alkalomával 1500 aktív sportoló taggal kezdte meg működését, az állam hathatós támogatása mellett száz számszámra szerezte be a tömegsporthoz szükséges sport-szereket és minden sportoló tagjának egy-egy szeges cipőt, mivel: „ahány cipő, annyi ember”. A négy legnagyobb budapesti pályát

kapta meg a club tréningjei számára, azonkívül rendelkezésére áll két uszoda, egy csónakház és több vívóterem.

Az ifjusági tömegsport propagálásánál nívós lapjuk az „Ifjusági Testnevelés” végzi, amelynek egyes számai lapunk elárúsítóinál a jövő héttől kezdve már kaphatók lesznek.

A club vezetősége élén *Usetty* képviselővel és *Hudovernig* ifjusági elnökkel olyan agitációt fejt ki, hogy a tavaszi mérkőzéseken nálunk még eddig soha nem látott nagy számban fognak atlétái sorompóba állani és való-

színűleg igen sok csapatverseny első díja az ifju egylet győzelmi emlékei között fog helyet találni.

A budapesti mintára, amely teljesen különleges és egyedül álló a kontinentalis sport életében, a vidékén is megihdul majd ez a szervezkedés és reméljük, hogy Debrecen kitűnő ifjuság anyaga is megértő lelkesedéssel fog az ügy szolgálatába állani, amelynek minden középiskolánkban, hála Istennek, tornatanáraink személyében már eleve megvannak kiszemelt és hivatott vezetői.

Román-szerb királytalálkozó

A kisantant bizalmatlan Romániával szemben

Bukarest, január 10. (Orient Radio) Sándor szerb király tegnap reggel Sinajába érkezett, ahol a román királyi család a karácsonyi ünnepeket tölti. A szerb királyt a pályaudvaron Ferdinánd király, Károly királyi herceg, György görög trónörökös és Take Jonescu várták. A felségek autón utaztak a pelesi kastélyba, utközben leszálltak misét hallgatni a sinajai monostornál. A pelesi kastélyban intim jellegű reggeli volt, amelyen részt vettek a felségeken kívül Jankovics szerb miniszter, Cilaes bukaresti szerb ügyvivő és Take Jonescu.

Ferdinánd király a reggelin a következő felkészítőit mondta:

— Üdvözlöm körünkben a hős katonát, aki a töviskorona után, amelyet a sors népének és feledhetetlen atyjának juttatott osztályrészül, babérkoszorút szerzett a harctéren, amellyel a történelem díszítette homlokát. Üdvözlöm a hű szövetségést és szövetséget, aki mindenekelőtt és mindég a közös veszély ellen küzdött. A szerb-román barátságot a szerb katonáknak a dobudzsai harctéren kiontott vére erősítette. Remélem, a két nép jóbarátságára és együttműködésére az újra felépítés békes munkáját sikerrel koronázza.

Sándor király válaszában amaz örömeinek adott kifejezést, hogy szövetségese lehet Romániának.

A délután folyamán Take Jonescunál fogadtatás volt. A mai nap folyamán Mária királyi hercegnő születésnapján hivatalos diner volt, a királyi családnál. Sándor király január 11-én utazik vissza Belgrádba.

A hivatalos *Epoca* szerint Ferdinánd király a látogatást január második felében adja vissza Károly trónörökösrel együtt.

Bukarest, január 10. Mária hercegnő, a román király második leányának és a szerb királynak eljegyzése megtörtént.

Belgrád, jan. 10. (Cseh Sajtóiroda) Sándor szerb királynak Mária román hercegnővel való eljegyzése alkalmából *Nincsićs* szerb külügyminiszter *Derussi* román külügyminisztertől táviratot kapott, amelyben a miniszter szíves köszönetét fejezi ki kollégájának fáradásáért az eljegyzés létrejöttéről, amely rendkívül jótékony hatást fog gyakorolni a két szomszéd állam jövőjére. Hasonló táviratot kapott Pasic miniszterelnök Take Jonescu miniszterelnöktől.

Bécs, január 10. Beneshez közelálló politikai körökben úgy tudják, hogy Románia ki akar lépni a kisantantból. Bécsi munkatársunk kérdést intézett a bécsi cseh követhoz, aki a következő választ kapta:

— *Románia teljesen az olasz befolyás alá került* és ugylátszik, hogy át is veszi Olaszországnak a szövetségi kötelezettségek teljesítésére vonatkozó felfogását. Románia felfogásán nem fog változtatni az sem, hogy Sándor szerb király Mária román főhercegnővel házasságot köt, valamint az sem, hogy a román király még a hónap végén visszaadja a szerb király látogatását és Belgrádba megy.

Ez a két kölcsönös látogatás enyhíti ugyan a helyzetet, de a kisantant egyáltalán nem táplál vérmes reményeket Románia szerződés-teljesítő készsége tekintetében.

Szerelmi dráma a Hunyady-utcán

Gyilkosság és öngyilkosság

Megrendítő kettős szerelmi dráma történt tegnapelőtt este a Hunyadi-utcán.

Egy fiatal ember, *Gombos Lajos* lakatossegéd először jegyesét, *Dienes Máriát* lőtte agyon, majd azután maga ellen fordította a revolvert s most a halállal vívódik.

Dienes Margit Garda Dezső üzletvezető Hunyadi-utca 11. szám alatti lakásán volt alkalmazva. Szülei megszállott területen laktak. A leánnyal szolgálatadói igen megvoltak elégedve, mert szorgalmas, törekvő volt.

Dienes pár héttel ezelőtt jegyet váltott régi ismerősével, *Gombos Lajos* lakatossegéddel.

Az öngyilkosság előzményei

A jegyespár boldogan készült az esküvőre, bár a házasságnak még több akadályja volt. S ehhez járult még, hogy a jegyespár között az utóbbi időben kisebb-nagyobb nézeteltérés támadt. Vasárnap ismét összeszólalkoztak, mire *Gombos* elment a *Margit-fürdő* vendéglőbe, ahol nagy mulatságot csapott egészen zárórágig. A leány ezért másnap szemrehányást is tett neki.

Együtt a halálba

Hétfőn este a fiu bement a leány szobájába, bezárták az ajtót, sőt a mángorlógépet is az ajtó elé tolták. Ekkor határozták el az öngyilkosságot, de hogy mi készítette őket erre a végzetes lépésre, még most nem lehet megállapítani.

A kettős öngyilkosság lefolyását a vizsgálat eddigi adataiból a következőképp lehet megkonstruálni.

— *Gombos*, amint magukra maradtak,

levetette a kabátját és mellényét, majd a késő éjjeli órákban elővette revolverét s közös elhatározással szíven lőtte *Dienes Máriát*, aki véresen terült el az ágyon. Ezután *Gombos az ágy szélénél állva saját szívébe eresztette a golyót.*

Felfedezik a drámát

A szerelmi drámát a reggeli órákban az egyik házbeli szakácsnő vette észre, aki a konyha előtt menve, sóhajtozásokat, nyögéseket hallott. Figyelni kezdett s tisztán hallotta, amint egy férfihang lassan, elhalóan suttogetta:

— Mariskám segíts, mentsél meg!

A szakácsné fellármázta a házbelleket és rendőr segítségével kinyitották a cselédszoba ajtaját.

Ott találták a tragédia mindkét hősét véresen, eszméletlenül. *Dienes Mária* pár perc múlva kiszenvedett, míg *Gombos* még élt, de beszélni nem tudott. Csakhamar megérkeztek a mentők, míg a rendőrség részéről dr *Csige* Sándor rendőrfogalmazó szállt ki. Az életunt jegyespár hét levelet hagyott hátra. A levelekben egybekelésük akadályai miatt panaszkodnak s valószínű, hogy ez volt a dráma közvetlen indító oka. A leány arra kéri a rendőrséget, hogy ne boncolják fel.

Gombos Lajos állapota igen súlyos, az orvosok már lemondtak az életéről.

— *Spanyolnátha Skandináviában.* Stokholmból jelentik, hogy a spanyol, amely első ízben a haditengerészet legénysége körében jelentkezett, most az egész skandináv félszigeten elterjedt.

Rubinek Gyula temetése

Budapest, jan. 10. Ma délelőtt helyezték örök nyugalomra **Rubinek Gyula** volt földmivelségi és kereskedelmi minisztert, Kecskemét képviselőjét.

A szertartás 11 órakor kezdődött a Köztelek-i palota dísztermében. A ravatalnál két oldalt gyertya sorok és kandaláberek tüze világította meg a fekete kárpittal bevont termet. Már fél 11 óra tájban zsufolásig megtöltötték a termet a különböző gazdaszövetkezetek küldöttségei, a nemzetgyűlés tagjai és az elhunyt barátai. A Kormányzót **Bethlen István** gróf miniszterelnök képviselte. Megjelent **József főherceg** is. Ott volt a kormány valamennyi tagja **Bethlen István** gróf vezetésével. **Bottlik József** a nemzetgyűlés alelnöke a képviselők nagy csoportja élén állott. Az érdeklődő közönség soraiban a közélet számos jelesét láthattuk. Pont 11 órakor **Nemes Antal** püspök nagy papi segédlettel megkezdte a szertartást. Az Opera énekkara énekelt. A beszentelés után **Somsich László**, az OMGE elnöke bucsuztatta az elhunytat.

— Itt egy nagy család állja körül a ravatalt, — mondotta — a magyar gazdaságszocializmus, amelynek súlyos vesztesége **Rubinek halála**. Az ő emléke soha el nem mulik. Isten áldása legyen rajta és nyugodjék békében.

A miniszterelnök bucsuztatta ezután **Rubinek Gyulát**.

— A kormány nevében helyezek néhány babért a koporsóra — mondotta — amelyben **Rubinek Gyula** nyugszik. A magyar közélet halottja a gazdaságszocializmus vezére, aki hervadhatatlan érdemeket szerzett a magyar közönség között. A forradalom előtt és utána elhagyva eddigi működése színterét, teljes erővel vetette be magát a politikai élet hullámaiba, de csak azért, hogy összegyűjtse a tábor, amely védelmére kel eszméjének és azon intézményeknek, amelyeket ő alkotott meg.

— És most a halál elragadott körünkből abban a percben, amikor közeledett vetése érének ideje. Amikor jöttél, széthullott kéve volt a magyar gazdaságszocializmus; ma, amikor távozol, a gazdaságszocializmus és modern felfogás jellemzi sorainkat.

— Isten áldja emlékedet és a magyar nemzet nevében köszönöm, amit a nemzetnek szereztl.

Nagyatádi Szabó István bucsuztatta ezután a halottat.

— A nagy veszteség, amely a te haláloddal bekövetkezett, elsősorban a te szeretteid után a te pártodat, a kisgazda- és földmivesszert ért. Te oroszánrészt vettél ki abból a munkából, hogy a kicsi párt nagygyá legyen. Vezetél, irányítottál és most, hogy nyugvóra térsz, lelkünket könnyező fájdalom hatja át. Ha nagy lelked vissza is tért Teremtőjéhez, szellemed itt fog maradni közöttünk.

Bottlik József a nemzetgyűlés nevében mondott utolsó istenhozzádot.

— Végtelen tragikum a sorsnak, hogy éppen akkor kell az élők sorából távoznod, amikor hisszük, hogy a kemény politikai harcok, amelyek idegenek voltak előtted, megszűnnek végre és kezdődik az alkotó munka.

Végül **Tahy Jakab** földmivelségi államtitkár a földmivelségi miniszterium tisztikarának nevében bucsuztatta a volt földmivelségi minisztert.

A gyászszertartás után hosszú sorban indult meg a menet a temető felé. A menet élén küldöttségek haladtak zászlókkal, azután hat koszoru kocsit követezett babér- és virágkoszoru tömegétől zsufolva. A gyászkozsik mögött több nemzetgyűlési képviselő ment gyalog, majd az elhunyt hozzátartozóinak kocsis- és autósora ment lépésben a Kerepesi-uti temető felé.

A m. kir. kormány **Rubinek Gyula** ravatalára koszorut küldött, amelyet a sirhantón a család és a nemzetgyűlés koszorúja mellett helyeztek el. A koszoru nemzetiszínű szalagján a következő felírás olvasható: **Rubinek Gyula emlékének a m. kir. kormány.**

Radicsot, a horvát parasztpárt vezérét letartóztatták. Emiatt Zágrábban újra kilobbant az elégedettség.

A magyar korona

Budapest, jan. 10. **Czettler Jenő** a valuta megjavításáról a következőket mondotta: A tartós valutáris javulásnak egyedüli alapja a gazdasági termelés megindítása, azaz, hogy az egész ország többet termeljen, mint amennyit elfogyaszt. Ezért féltünk mi attól, hogy a vagyonváltás produktív tőkéket fog elvonni a termeléstől és ezeknek a felhasználása improduktív célokra történik ahelyett, hogy a termelést mozdítaná elő. A gazdasági élet ujjaélesztése nélkül hasztalan minden pénzügyi technikai fogás, tartós javulásra nem számíthatunk. Legfontosabb teendő a mezőgazdaság reformja.

Kiutasítják a menekült kommunistákat

Bécs, január 10. A bécsi rendőrség egy idő óta az itt tartózkodó magyar kommunisták ellen eljárást folytat, ami a legnagyobb aggodalommal tölti el őket. December óta az akkor kiutasított 11 népbiztoson kívül összesen 53 magyar kommunistát kiutasítottak ki. Ez alkalommal a rendőrgazdasághoz fordultunk felvilágosításért és ott a következő értesülést kaptuk:

Az egykori népbiztosok ügye a többi magyar menekültektől teljesen különálló. December 1-én a menekültek, akik a **Hitenhoff-kávéházban összegyűlekeztek, a Viktória-kávéház ablaküvegeit betörték, mert ezt a helyet magyar szociáldemokraták látogatják.** Ez alkalommal több itt tartózkodó magyar kommunistát kiutasítottak. Ha a rendőrség a magyar kommunistákkal szemben ma kevésbé előzékenyen viselkedik és tartózkodási engedélyeket tőlük megvonja, ebben a magyar menekültek segítő akciójának viselkedése a hibás. Eddig ugyanis a magyar menekültek tartózkodási engedélyéért a segítő akció járt közbe a rendőrségen. Ismét előfordult azonban, hogy ilyen uton igazolt menekültek közé becsempésztek olyan egyéneket is, akik nem Magyarországból származtak, hanem Németországból, Romániából és Jugoszláviából, akik azután hamis néven itt tartózkodtak. A segítő akció erre kijelentette, hogy mind e személyeket a kommunisták párt küldötte ide, azért a jövőben kommunistákat nem fog ajánlani és a menekültek javára tevékenységet nem fog gyakorolni.

Szovjet védkötelezettség

Kopenhága, jan. 10. A Wolff-ügynökség jelenti: A szovjetkormány két évi általános védkötelezettség bevezetésére vonatkozó rendelkezést bocsátott nyilvánosságra. A védkötelezettség 18 éves korban kezdődik.

Berlin, jan. 10. A „Berlinske Tidende” jelenti Helsingforsból, hogy a finn határőrség visszaszorította azokat az orosz csapatokat, amelyek nemrégiben átlépték a finn határt.

A debreceni juhtartó gazdák vidéki előadásai

Debrecen és a Tiszántul, végeredményében pedig az egész ország mezőgazdaságára nézve oly fontos juhtenyésztés megnevelését, a gyapjú jövedelmezőbb értékesítését — gyapjú mosó felállítását által — a tejtermékek racionálisabb értékesítését, sajt és túró gyárakban való feldolgozását célzó program megismertetése céljából a debreceni gazdák f. hó 7-én Hajduszentmihályon rendezték első vidéki propaganda előadásukat.

A debreceni juhtenyésztők részéről **Trázy Géza** elnök, **Kertész István** alelnök és **Piszky Árpád** választmányi tag mentek ki az előadásra, amelyet **Surgóth Jenő** gazd. főfelügyelő és **Halász Miklós** gazd. tanár tartottak meg a Gazdakör helyiségében összegyűlt juhtartó gazdák előtt, akik teljes megértéssel és lelkesedéssel tették magukévá az egyesület programját. Az előadás előkészítésénél önzetlen munkásságukkal **Borbély Gábor**, a „Hangya” elnöke, **Czegli József** közbirtokossági elnök és **Nagy Sándor** igazgató tüntek ki.

Másnap Kaban tartották meg az előadást a kabai, ladányi és tetétleni gazdák nagy tömege előtt ugyanolyan hatás mellett, mint

Szoboszlón. Ezen az előadáson megjelent dr. **Papp Sándor** főszolgabíró is, a gazdák érdekeinek megértő istápolója. A kabai előadást fáradhatatlan munkával **Hegedűs Károly** főbíró, **Bagi István** — a debreceniek kedves vendég-látó házigazdája — és **Benke Lajos** készítettek elő.

Kabáról Nádudvarra ment át a vándorgyűlés, ahol előadás után **Papp Sándor** gazdasági egyesületi ügyvezető titkár — aki különben az egész propagandának egyik szervező lelke — vendégszerető házában folytatták az eszmecsereket, amelyen **Sós Géza**, **Ludány Géza** és dr. **Ludány Miklós** is részt vettek. Az erdélyi irredenta mozgalom egyik illusztris alakja, **Barabás Samu** főesperes külön is, mint a külföld befolyásától ment gazdasági irredentizmust, üdvözölte e törekvő egyesületet.

Minden előadáson **Trázy** elnök mondott feltűnést keltő lelkes és szakzszerű beszédet: neki és **Zoványi** és **Benkő** járási gazdasági felügyelők agilis munkájának köszönhető, hogy a bejárt községek hajdúi egy szívvel csatlakoztak az egyesülethez. Nem mulaszthatjuk itt megegyezően megemlíteni **Surgóth** főfelügyelő nevét, aki nemcsak szaktudását, hanem szervezőképességének teljes erejét bocsátja a gazdák rendelkezésére.

A legközelebbi előadások a következő helyen és időben lesznek: Január 18. d. e. 10 órakor Hajdudorog és Hajdunánás részére Hajdusámsón. Ugyanaznap d. u. fél 5 órakor Hajduböszörményben. Téglás, Bököny és Geszteréd részére is. Január 25. Hajdubadházon.

Pásztorfogadás

Minden esztendő január első felében szokott lezajlani a híres pásztorfogadások a város-gazda hivatalban. Ilyenkor a Hortobágy világszerte híres csikósai, gulyásai, juhászai, kondásai besereglenek a városba, hogy az új évről elszegődjenek. Ebből az alkalomból aztán nagy áldomások és nótázások kerekednek a pásztorok között egy-két lityi vinkó mellett. Így ment ez régen, amikor még azt énekelte a bojtár, hogy:

„Fizetésem tíz forint 20 karajcár
Megél abból egy bojtár!”

Megváltozott ám azóta a világ sorja s vele megváltozott a pásztor nótája is.

Az idén vasárnap délután a legnagyobb egyhangúságban, **egyességgel** folyt le a pásztorfogadás. Nem mintha nem esődültek volna be ezek az igazán deli mezei hadak, hanem hát a javítás körül nem egyezett a dolog.

Nem egyezett a számítás se, mert a bojtár fiúk mind olyan nagyralátók, hogy a számadó nem igen keres semmit. Szomorúan mentek el hát a téli hálásra a pásztorok, pedig déltől este hétig folyt az alkudozás.

A számadói állásra többen pályáztak. Így az ökörgulya számadói tisztjére **Fülöp János** számadó, aki marha után 90 koronát, 5 kiló kenyér magot és 25 deka zsirozót kívánt évi bérül. Vagyis ez, mivel az ökörgulya 1000 marhából áll, 90 ezer korona készpénz, 50 mázsa kenyérmag, és 2 és fél mázsa zsirozó évi honoráriumot tesz ki.

A szüzugulyához **Barna Mihály** számadó ajánlkozott. Ő marha után 70 koronát, 5 kg kenyérmagot és 20 deka zsirozót kívánt, vagyis neki is 60—70 ezer korona készpénz, 5 mázsa élet és 2 mázsa szalonna honoráriumra lett volna igénye.

A három ciframénéshez a három számadói állásra **Simon Gábor**, **Tóth Bálint** és **Hajas Mihály** számadók ajánlkozottak, cifra gulyás számadónak **Czinége János**, a törzsgulyához meg **Hajas János**. Természetesen igen nagy igényekkel.

Igy aztán nem is csattantak el a parolák, melyek a szerződés kötést jelentik. Hanem azért a pásztorok elnéztek a Szilágyi-korszámba, ahol előkerültek a pásztorok és visszasziratták az elmúlt jó világot.

A város-gazda hivatal pedig legközelebb vasárnap újra pásztorfogadást tart, mivel a számadók a zsirozó dolgában egy heti gondolkodási időt kértek és kaptak.

NAPI HIREK

— **Ságy főkapitány nagybeteg.** Ságy Lajos rendőrfőkapitány, aki az utóbbi napok alatt erősen megfázott, súlyos influenzában lakásán ágyban fekvő beteg. A főkapitány tegnap 40 fokos lázban feküdt. Itt említjük meg, hogy a rendőrség köréből Dr. Tóth Gyula rendőrfőkapitány, Bacsó Károly és Dr. Sarkady Ferenc rendőrfelügyelők is influenzában ágyban fekvő betegek.

— **Rendőrvizsga.** A rendőrlégénység tanfolyama a jövő héten befejezést nyer, mely után a záróvizsgák következnek. A debreceni kerületi főkapitányságnak ezen a kurzuson 30 ujoncot képeznek ki.

— **Vöröskeresztes bál.** A vöröskereszt debreceni fiókjának választmánya tegnap délután a polgármesteri fogadószobában értekezletet tartott. Az egybegyűlteket egy vöröskeresztes bál tárgyában tanácskoztak. A választmány február 11-én a Bika-szálló dísztermében egy nagyszabású vöröskeresztes bált rendez, amelyre három bálányát fog felkérni.

— **Az oláh kultúra.** Kovács János joghallgató, akinak szabályszerű határátlépési igazolványa van, a napokban hazament tul a demarkációs vonalon gazdálkodó szüleikhez. Az oláhok azonban minden jog ellenére Kovács Jánost Érmihályfalván letartóztatták. A magyar fiu azonban magyaros bravúrral megszökött a fogságból s jelenleg Debrecenben mondogatja el kalandját. Igen jellemző az eset az oláhokra, nekik a saját maguk által kiállított igazolvány sem érvényes. Ez természetes is, hiszen rablított földön nem érzik magukat odahaza.

— **A házasságon kívül született gyermekek törvényesítése.** A Budapesti Közlöny egyik legközelebbi száma közzéteszi a m. kir. belügyminiszternek a törvénytelen gyermek atyja elismerésének megállapítására irányuló bírói nem peres eljárásról szóló rendeletét. Több-ször előfordult, hogy a természetes atya házasságán kívül született gyermeknek anyjával házasságot kötött és a gyermeket sajátjának elismerte ugyan, de ez a természetes atya halála folytán nem történt meg olyan formában, hogy az utólag a házassággal való törvényesítés ténye a gyermek születési anyakönyvében feljegyezhető lett volna. A szóban lévő rendelet arról gondoskodik, hogy a bíróság rövid nem peres eljárás útján az atyai elismerés megtörténtét megállapítja és azt a gyermek születési anyakönyvébe feljegyezzék.

— **Pontos címzést a budapesti levelekre.** A Budapestre szóló levelezés kézbesítésének zavartalan menete és lehető gyorsítása érdekében a Budapest székesfővárosi postaigazgatóság az eddigi egy központból való kézbesítési rendszernek megszüntetése mellett tíz ottani postahivatalt bizott meg az ajánlott és közönséges levelezés kézbesítésével. Ebből kifolyólag a vidéki postahivataloknak a Budapestre szóló levelezést tíz csoportra osztva kell továbbítani. Az új rendszer szerint csoportosítást csak az esetben teljesíthetik, ha a levelező közönség a Budapestre szóló levelezést pontos címzessel (kerület, utca, házszám, emelet, ajtó) látja el, ha az illető címzett valamelyik budapesti postahivatalnál fiókot kéret, kívánatos a budapesti kézbesítő hivatal számának is a „fiókbérlő” jelzésnek alkalmazása is, pl.: Nagy János Budapest 4. fiókbérlő. Miután a pontos címzés elsősorban a levelező közönség érdeke a fentiekre mindenkinek becses figyelmét felhívom. *Postafőnökség.*

— **Eljegyzések.** Pap József—Rózsa Máriaival, Mazló Gábor—Erdei Zsófiával, Király Imre—Balogh Máriaival, Balla Lajos—Fodor Zsuzsánával, Kiss Gábor—Csomós Margittal.

— **A telepes kiscgazdák veszedelme Romániában.** Ma érkezett Budapestre a román hivatalos lap, a „Monitorul Oficiala”, amely törvénycikket közöl arról, hogy a telepes kiscgazdák birtokai minden beruházással együtt kártalanítás nélkül odavesznek, ha a telek-könyvi átírás 1918. dec. 1. után történt. A telepesek között érthetően óriási izgalmat okoz ez a törvény, mert az teljes pusztulásukat vonja maga után. A bánáti telepesek gyűlést tartottak, amelyen 18 község tiltakozott a sérelmes törvény végrehajtása ellen.

— **Csendélet az Angol-királynő előtt.** Keddre virradó éjszaka parázs kis verekedés színhelye volt az Angol királynő előtti társaság. Az eset úgy történt, hogy három különböző társaság, mely gazdászokból, kiscgazdákól és lakatoslegényekből állott, záróra után hangos politizálásba kezdett. Szó szót hozott. A különböző társaságok tagjai különböző gorombaságokat röptettek egymás fejébe, majd egy gazdászgyerek odafordult egy heves kiscgazdához és hangosan felé kiáltotta:

— „Tik tettétek tönkre az országot!”
Erre aztán a kiscgazda se hagyta magát, a következő pillanatban hatalmas pofont mért a gazdász arcára. A pofonra a három társaságban iszonyu kavargás támadt, úgy hogy arra a közelben posztoló rendőr is előkerült. A társaság néhány tagja erre futásnak eredt, míg 7 egyén, köztük a pofonütött fiatalember is, a helyszínén maradt. Ezeket az erélyes rendőr előállította a központi ügyeleten. Igazoltatásuk után a rendőrség a verekedőket elengedte, azonban ellenük közcsendháborítás című eljárás indult meg.

— **Fehérnemű lopás.** Batta Gézáné, debreceni lakos tegnap délelőtt panaszt tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek távolították a padlását felfeszítették és onnan 7000 korona értékű fehérneműjét ellopták. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

N A P I R E N D

Szerda 1922 január 11

Prof.: Ágota. Kath.: Higin p.
A Nap két 7 ó. 48. Nyug 4 ó. 28.

Megyeháza: A főispán fogad d. e. 11—12-ig.

Rendőrség: Központi ügyelet: Dr. Mayer Andor rendőrfogalmazó.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: Cigánybaró, operett 3 felv.

Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7-ig.

Kollégiumi könyvtár: Nyitva d. e. 10—12-ig, d. u. 4—7-ig.

— **Az egyetemi internátus ellátási díjai.** A debreceni ref. kollégium egyetemi internátusában a teljes ellátás (lakás, koszt, fűtés, világítás) félévi díja 4000 K. de kedvezményes helyek is vannak, félévi 3000, 2100 és 1200 K-val. A konviktusban lakás nélkül az élelmezés teljes díja félévre 2500 K. kedvezményes díjak: 2000, 1500 és 1000 K. Csak lakásért a félévi díj 1500 K. Kedvezményes helyre január 20-ig, nem kedvezményes helyre február 1-ig nyújtandók be a kérvények hiteles leckönyvmásolattal a kollégium igazgatóságához. Kedvezményes helyre folyamodók családi és vagyoni viszonyaikat igazoló bizonyítványt is mellékeljenek.

— **Házasságkötések.** Kis József közigazgatási fogalmazó Fazekas Erzsébettel, Bőr József Máv. kocsmester Szűcs Lidiával, dr. Grigassy Lajos törvényszéki jegyző Kiss Máriaival, Tündik Gyula asztalos Fekete Juliánával, Vértési András mészáros Pap Jolánnal.

— **Felrobbant arzenál.** Bukarestből jelenti az Orient Radio: Galauban a katonai tengerészeti arzenál felrobbant. A kár tetemes. 5 ember meghalt, 6 megsebesült.

— **Dr. Morvay Zsigmond** ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, ügyvédi irodáját Nagyváradon Nagy Sándor-utca 4. sz. alatt újból megnyitotta.

SZE-ESSY FERENCZ

tánciskolájában az új délutáni tanfolyam ma délután 6 órakor veszi kezdetét.

Kérem az érdekeltek pontos megjelenését.

A kurzuson a **Shimmi** is lesz tanítva. Beiratás egész nap Simonffy-utca 1. b. II. emelet.

Shimmi különórák reggel
9 órától egész napon át.

— **Vakmerő betörés a Piac-utcán.** Vakmerő betörés történt tegnap este a Piac-utcán a főposta melletti épületben Springer József kereskedőnél. Springer, aki az üzlet épületében lakik, a ruhatárát egy különálló kis szobában tartotta több bőröndben. Ide hatolt be az éj folyamán a tolvaj s elvitte Springer összes ruháit, mintegy négy rendbeli ruhát, három kabátot, hat fekete nadrágot, frakköltönyt, kalapot s apróbb tárgyakat, körülbelül 150 ezer korona értékben. Érdekes, hogy a betörők érintetlenül hagyták ezt a bőröndöt, amelyikben nagyobb összegű készpénz és értékes belyegek voltak. A rendőrség erős nyomozást indított. Springer nagyobb jutalmat ajánlott fel a tettesek kézrekerítéséért.

— **Szereteladomány az ifjúsági Vöröskeresztnak.** Az Ifjúsági Vöröskereszt Egyesület részére megérkezett az első küldemény amerikai szereteladomány, amelyben sok apróságon kívül, mint ceruza, írótüsk, fogpor, varrókészlet, gyűszű, kötőpamut, szappan, érmelejtő, többek között 135 darab meleg szvetter is jött, melyek a napokban fognak szétosztatni a Debrecenben eddig megalakult 10 Ifjúsági Vöröskereszt Egyesület tagjai közt.

— **Körözés.** B. Lakatos Károly 1874. évi beregszászi születésű ref. vallású földműves, Kisesere 51. számú tanyai lakos ismeretlen helyre távozott. A rendőrség elrendelte körözésüket.

— **Hatalmas dinamitrobbanás Vas megyében.** Sárvaról jelentik: Ostffyasszonyfán az utóbbi 1 és fél év alatt vegyipari gyár létesült, amelyben több mint 100 munkás dolgozott. Tegnap délelben az egyik műhelyben, ahol dinamittal dolgoztak, robbanás történt, amely olyan hatalmas erejű volt, hogy a falutól néhány kilométerre levő Sárvaron is betörték az ablakok. A hatalmas detonáció pánikszzerű riadalmat okozott az emberek között. Az első robbanás következtében sorra lángra kaptak a teremben elraktározott dinamit patronok, amelyeknek felrobbanása füsttengerbe borította az egész gyárat. Közben falak dőltek össze, a tető beomlott, az ablakok csörömpölve hullottak le. A robbanás következtében több ember életét veszítette, az anyagi kár több millió korona. A robbanástól a vasúti sínek felszakadtak és emiatt két órán át szünetelt a vasúti forgalom, azonban a kivonult katonaság és a jelenlévő műszaki munkásság rendbe hozta. A délután folyamán már több robbanás nem történt, de az egész telep még mindig füstgomolyban uszott.

— **Az üzlet tolvajai.** Gyémánt Dezső Csapó-utcai kereskedő fejjelentést tett a rendőrségen, hogy üzletét állandóan lopkodja valaki: lisztet, cukrot, korpát vittek el különösképen. Az ellopott élelmiszerek értéke közel járt a 100 ezer koronához. A rendőrség részéről több detektív nyomozott, akik megállapították, hogy a lopásokat Nagy István, Farkas János és B. L. kiskoru, Gyémánt üzletének alkalmazottai követték el. A lopásokat — körülbelül 16 ízben — azalatt követték el, míg gazdájuk ebédelt. A lopott holmit olcsó áron Német Kálmánnak s társainak adták el. A rendőrség megindította ellenük az eljárást.

— **Eltűnt gyermekek.** B. Molnár József 15 éves fiu, Molnár József és Végh Julianna gyermeke eltűnt. A rendőrség körözi.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő haláleseteket jelentették be: özv. Pammer Lajosné rk. 69 éves, Maté Bálint ref. 71 éves, Váradai Zsófia ref. 18 hónapos, Som utónevet nem kapott fiu ref. 6 hónapos, özv. Almási Imréné rk. 56 éves, Reich Bernátné izr. 60 éves, Szabó Lajosné ref. 42 éves, Tóth Lajos gk. 9 hónapos, Vig István ref. 27 éves, Palotás Eszter ref. 11 hónapos, Faragó Ferenc gazdálkodó ref. 77 éves, Vértési Mihály ref. 4 éves, Molnár István g. kath. 3 hónapos, özv. Bus Jánosné Hadapka Erzsébet r. kath. 74 éves, Mező Sándor kovácssegéd r. kath. 24 éves, Kovács András gazdálkodó ref. 30 éves, Kerekes Lipót ny. Máv. főorvos, Szabó Borbála ref. 3 éves, Szabó István ref. 1 napos, Sándor Pirokska ref. 6 éves, Holló Géza ref. 9 éves, özv. Fatura Andrásné Rácz Róza ref. 49 éves, özv. Brüll Ignácné Rosencweig Papi izr. 71 éves, Holik Gyula r. kath. 3 éves.

Irodalom

Miért hallgattak?

A „Szózat” egyik számában Zsilinszky Endre politikailag, Schöpjin szépirodalmilag méltatta Bárd Miklós költészetét, ugyyszólván bemutatta őt a magyar publikumnak.

Hogy Bárd Miklós, aki ide s tova 30 esztendeje, hogy lélekben, formában a legmagyarabb lyrát írja, be kell mutatni a publikumnak, ez mindennél jobban karakterizálja irodalmunk háborúelőtti viszonyait. Bárd Miklós költői alánv, viselője visszavonultan él, inkognitóját még jó ismerőseivel szemben is féltékenyen őrizte, annyira, hogy még a Magyar Tudományos Akadémiába szándékolt be- választása esetére sem kívánt megválni írói alnévétől. A sajtó és kritikusok támogatását nem kereste és így nem is kapta meg. Hiába is kereste volna. Az ő költészete annyira fajmagyar, annyira igazán keresztény költészet, felfogása annyira férfias, meg nem alkuvó és militarista, a szó legnemesebb értelmében, hogy a háborúelőtti sajtó vele szemben az agyonhallgatás álláspontjára helyezkedett.

A „Budapesti Hírlap” volt ugyyszólván az egyetlen organum, mely verseit hozta Rákosi Jenő foglalkozott vele állandóan, szerető büszkeséggel, ismertető s besorozva őt költészetünk nagyjai közé. Hogy a mai nem magyar sajtó ugyanugy agyonhallgatja, mint azelőtt, az természetes. Annál csodálatosabb, hogy a faji és valláserkölcsi megújulás korának új sajtója szintén elhanyagolja őt, ki pedig a ma sudárba szökkenő eszme legkorábbi zászlóvivői közé tartozik.

Miután a közönség nem ismeri, munkáit alig keresi; a könyvkereskedések pedig nem-hogy kínálnák, de majdnem elrejtik. Pedig Bárd Miklós költészetében visszatükröződik a mai szerencsétlen Magyarország jelenének minden keserve, szebb jövőjének minden reménye. Az övének nincs irredenta költészet lángolóbb, hatalmasabb, erőben bizakodóbb.

1910-ben egy versében megjósolja a kommiunt. 1914-ben „Vén bakter” című könyvében az oláh veszedelmet. A legmegértőbb védője a szegénységnek, korholva szerető atyai barátja a mai harcos fiatalságnak, melyben egy jobb jövő zálogát látja. S jósol a jövőre is: „Ott leszünk galioi siralmán Philippi síkján.” Az ő hazafias költészete nem siránkozás, nem könyhullatás, csupa erő és vihar.

A tőzsde

Magyar korona: 85.

A tőzsdének ma eseménytelen napja volt. Az egész piacon üzletelenség uralkodott, ami rendkívül nyomott hangulatot eredményezett. Egyes piacokon itt ott olykor barátságosabb hangulat kerekedett felül, mint az érdeklődés lokális megnyílt váuilásának következménye. Ez a kisebb nagyobb érdeklődés azonban lényegesebb hatást az árfolyamokra nem gyakorolt, — csak olyan papirokban történt kis mértékű fluktuáció, amelyben bankkezek dolgoztak. A piacon különben az eladók voltak túlsúlyban. A kuliszban az arbitrage üzlet gyenge volt, csak egyes gyenge kezek, amelyek az arbitrage által előidézett árfolyam emelkedések továbbfolytatásának reményében vásároltak papirokat, ezeket ma realizálni voltak kénytelenek. Így pl. Államvasút 100 koronával esökkent. Kisebb méretű érdeklődés mutatkozott Saigó és Rima iránt, azonban árfolyam eltolódása csak lényegtelen volt. A kuliszforgalomnak a méretei jóval az utóbbi napok forgalma alatt állottak. A bankpiac is meg lehetőszen esendes volt. A Városi Bankban nagy számu eladó jelentkezett és így az árfolyam pontról pontra csökkent. A szénpiacon gyenge forgalom mellett leginkább Szászvári, Kohó és Ált, készén tudták a figyelmet felkelteni és ezek nyitási árfolyamukat kisebb-nagyobb mértékben meg-nagyobbították, de zárlatok a piac papirjainak árfolyama lényegesen a tegnapi nívó alatt mozgott, Cementben nagyszabásu eladás volt, árfolyamára ez kedvezőtlen hatást gyakorolt. A vaspiacon irányzata nem volt egységes. Barátságosan tendált a Fegyver, zárlatig 100 koronával emelkedett, Liptákban és Schlickben fluktuáló árfolyamok mellett mutatkozott, némi élénkség amelynek végeredményeképen a Lipták nyitási nívója felett, a Schlick pedig alatta zárult.

A fapiacra nem alakult ki egységesen az irányzat. Egyes papirok a tőzsdéidő végén meg tudták javítani árfolyamukat, azonban általában az értékek ezen piacon is a tegnapi nívó alatt maradtak. Szlavóniában volt kisebb üzlet, Liehtiget keresetek, ugyszintén Egy. fát, ez utóbbit tartott volt. A vegyespiacon élénkebb nyitás után elcsendesedett az üzletmenet és lanyha tendencia került felszínre. Zárlatok azonban ezt a lanyhulást ismét egy barátságosabb hangulat váltotta fel és a piac némileg megerősödött. Az érdeklődés leginkább érezhető volt Hungária műtérben. Az általános árfolyamvesztés 2—3.00 korona volt.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1860, Osztrák hitel 1170, Angol-Magyar 740, Leszámitoló bank 750, Magyar-Olasz 800, Jézus hitelbank 305, Hazai bank 625, Saigó 4850, Rimamurányi 2850, Közúti 980, Déli vasút 1350, Államvasút 3910, Keresk. bank 6900, Általános takszék 990, Pesti hazai 24400, Borsod miskolci 3475, Concordia 2150, Budapesti gőz. 5875, Gizella 2500, Hungária 2500, Viktória 7800, Beocsini 6000, Kohó 1325, Általános közszén 10725, Urikányi 5925, Adria 6600, Atlantic 2600, Levante 6950, Trust 1925, Gans Danubius 32800, Ganz villamos 5700, Lipták 517, Magy. ac l 2750, Schlick 1050, Würner 590, Brassói 3400, Izzó 5500, Spódium 2510, Hazai faterm. 2175, Klotild 3150, Erdő 960, Nasicí 17700, Neuschl Licht. 660, Orsz. fa 1125, Telefon 4225.

Valuták.

A valutapiac a változatlan zürichi jegy zés kötés következtében üzletelen volt. Árfolyama eltolódás al fordult elő. Többször fél órákon keresztül ugyanegy árfolyam volt érvényben. Élénkség volt márkában, amelyben a tegnapi események hatása alatt realizációk tovább folytatódtak. 4—5 pontos veszteséget szenvedett. Lanyha volt a kor. dinár, nyitás után némileg szilárdult, zárlat felé azonban újból hanyatlott és nyitási nívója alá süllyedt. A szokol tartott árfolyamon cserélt gazdát, a tőzsdéidő végén keresett mutatkozott irányta, amely árfolyamát 10 ponttal megjavította és így ismét elérte az 1000 koronás árfolyamát. A dollár iránt az érdeklődés erősen megecsapant, fél 12 óráig árfolyama egyáltalán nem változott, később kevés érdeklődés mutatkozott, minek következtében árfolyama néhány pontot javult. A nyugati fizetési eszközök elhanyagoltak voltak, úgy a valuta, mint a devizapiac, ahol nyugati kifizetésekben szintén nem volt üzlet, csak Berlin és Prága kifizetésekben mutatkozott élénkség.

Naipoleon 2320—2350, Angol font 2560—2590, Dollár 600—610, Francia frank 4975—5000, Márka 378—388, Lira 2570—2590, Osztrák kor. 900—1000 Rubel 4600—4700, Lei 488—498, Szokol 993 003, Svájci frank 11650—11750, Korona dinár 795—805, Lengyel márka 1900—2000. Zártehi zárótőzsde Berlin 295.—, Holland 19025, Newyork 517, London 2187, Páris 4290, Milánó 2230, Brüsszel 3925, Prága 845, Budapest 85, Zágráb 180, Bukarest —, Varsó 17, Bécs 17, Osztrák bélyegzett 10.

Terménytőzsde.

A terménytőzsde esendesebb irányzatára az árak kissé elgyengültek. Árpá, köles, repce üzlet nélkül változatlanok. — Tengeri megfelelő kereslet folytán szilárd. Hivatásos árak: Buza tiszavidéki 2340—2370, fehérmegyei 2330—2370, pestmegyei 2330—2370, rozs 1500—520, takarmány árpa 1675—1725, sörárpa 1775 825, köles 1500—1600, zab 1500—530, tengeri 2050—075, repce 27—28, Korpa 1110—1130. Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 16 sertés, nem érkezett semmi, eladatott 14 sertés. Szabad vásári maradvány 2568 sertés

Ezt a költőt, kinek fajtája, lelke, hazaszeretete, idealizmusa és talentuma a nemzetfenntartó erőből fakad, ideje, hogy megismerje Magyarországot.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Szerda: Cigánybáró. O) bérlet. Csütörtök: „ A) bérlet. Péntek: „ B) bérlet.

Színházak és mozgósínházak közleményei:

Szerdán O) bérletben újítja fel a színház Cigánybárót. Az operett együttes legjobb erői mint Bródy, Vizvary, Szalma, Szigeti lépnek fel. Serfőző Etel Mirabella kitünő alakításával vesz részt a darabban. Kuhlmann és Szilassy Gizi toborzót táncol.

Páris gyermekéi. (A kis hazátlanak.)

Louis Fenillade világhírű regénye az Apollóban. Az évad legnagyobb művészeti eseménye, francia quament film négy fenomenális párisi művész a főszerepekben. Sok ezer mozi játszott, sok millió néző könnyezte és kacagta ezt a filmremeket. — Jegyelővétel.

New-York rejtelméi a címe a legújabb Pearl White filmnek,

mely az amerikai filmgyártás legzseniálisabb alkotása. Pearl White nevével mindenki ismeri, aki látta a „Burlingtoni jaguár” és „Arany pille” izgalmas kalandjainak hősnőjét. Amit a „New-York rejtelméi”-ben produkál zseniális partnereivel, az minden képzeletet felülmúl. Debrecen közönségét lázba fogja hozni ez a csodálatos filmalkotás, melynek megtekintését Amerikában kötelezővé tették. Négy napig — január 12, 13, 14 és 15-én — mutatja be az Uranus, hogy mindenki megnézhesse, mérsékeltlen felemelt helyárak mellett. Jegyelővétel csütörtökön 10 óráig!

Az Uránia három óras előadásainak gyönyörű műsorát ma utoljára láthatja 5-től és 8-tól rendes helyárakkal. Utalvány jegy érvényes!

A soproni népszavazás eredeti helyszíni felvételekben ma és holnap az Uránia előadásában látható! Műsoron kívül!

Fern Andra az Urániában holnap csütörtökön mutatkozik be az „Aranybörtön” c. csoda szép exotikus filmben. E csodás film 3 nap lesz pompás kiegészítő filmmel műsoron két és fél óras előadás keretében rendes helyárakkal. Utalvány jegyek érvényesek!

SPORT

Schlosser Imre a MAC trézere. Egy évtizedes footballkarrier nyert most befejezést. Schlosser Imre, Magyarország 71-szeres válogatott játékosa végleg visszavonult a nyilvános szerepléstől s havi 10 ezer koronáért elvállalta a főváros egyik vezető egyesületének, a nagyon színpatikus MAC-nak trézerei állását.

Schlosser az FTC-ben aratta élete legjobb sikereit. A háboru alatt átment az MTK-ba. Utoljára a lengyel válogatott ellen játszott.

Az FTC Olaszországban. Az FTC eddig Olaszországban minden mérkőzését fényesen nyerte. Spezziában 7:0-ra, Livornóban 4:2-re győzött.

Az UTE utolsó mérkőzését szintén nyerte Svájcban, Bazelenben 4:3-ra.

Magyar-Angol sport közeledés. Sztankovits Szilárd, a Magyar Atlétikai Szövetség elnöke a jövő héten Angliába utazik, ahol 4—5 hetig fog tartózkodni. Sztankovits érintkezésbe fog lépni különféle angol sportszövetségekkel és remélhetőleg eloszlatja azt a félreértést, amely a magyar és angol sport békéjét még akadályozza.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Fiatal háaspár keres bérbe egy szobás konyhás lakást. Cím: Deák Ferenc-utca 20. II. ajtó. Ugyanott két nagy utazó fakuffer, hajlított tetejű eladó. E.	Takarítónő ajánlkozik január 15-ra. Kossuth-utca 75. Eladó szmoking békébeli, teljesen új Piskolty szabónál, Kossuth-utca.
---	--

Kis ház jókarban, 950 öi telekkel konyhakertnek kiválóan alkalmas fekete agyagföld eladó. Nemes-utca 7. szám (Tócós kert.) Értekezhetni „Hajduföld” szerkesztőségében délután 6 órakor.

DEBRECZENI KALAPGYAR

Szél Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek. Piac-u. 63. sz.

és 54 süldő, érkezett 212 sertés, 77 süldő. Eladatott 66 sertés. Árak: Zsirsértés fiatal nehéz 78—80, könnyű 60—76.

Dollárt és más idegen pénzt aranyat eszlőlt legeslegdrágábban vass Simon György DEBRECZEN Kossuth-u. 11.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyrődeku 0-0 és aktuális mű 0-0 írta: ifj. Weszprémy Kálmán. Ara 24 korona. Vidékre postán 26 korona. Kapható lapunk kiadónivalatalában Piac-utca 59.

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek **Kramer** Simonffy litván 17.